

AIRISTON-VELKUAN KALASTUSALUEEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2013

Yleistä

Tammikuussa 2008 Airiston- ja Velkuan kalastusalueiden hallitukset laativat yhdistymissopimuksen ja toimittivat hakemuksen Varsinais-Suomen TE-keskuksen kalatalousyksikköön (nykyinen V-S ELY-keskus, kalatalouspalvelut) alueiden yhdistämiseksi. Kalatalousviranomaisen antoi hyväksymispäätöksen kesäkuussa 2008. Kalastusalueen järjestäytymiskokous pidettiin Raision kaupungintalolla 27.8.2008. Kalastusalueen ohjesääntö vahvistettiin kalatalousviranomaisen allekirjoituksilla 4.11.2008 (ohjesääntömuutos 6.10.2009). Uuden kalastusalueen nimeksi tuli Airiston-Velkuan kalastusalue. Kalastusalue käsittää yleispiirteittäin seuraavat vesialueet: Turun edustan merialue Pohjois-Airistolla, Askaistenlahti, Vapparin pohjoispuoli ja Rymättylän eteläkärjestä Mynälähdän pohjukkaan.

Kalastusalueella on 1 811 vesialuepaltaa, joiden pinta-ala on yhteensä noin 52 600 hehtaaria. Yksityisiä vesialueohkoja kalastusalueella on 1 179 kappaletta (yhteensä 19 400 ha) ja jakamattomia vesialueita 632 kappaletta (yhteensä 33 200 ha).

Vuosi 2013 oli viides kokonainen toimintavuosi.

Hallinto ja toimihenkilöt

Vuonna 2013 kalastusalueen hallitukseen kuuluivat: Olavi Sahlstén (puheenjohtaja), Raimo Lehtimaa (varapuheenjohtaja), Ilmo Aalto, Juha Kääriä, Teijo Lindström, Jyrki Paavanan, Esa Reunanen, Heikki Saarinen, Mika Sälve ja Esa Tähti.

Isännöitsijän ja kalataloussuunnittelijan tehtäviä hoiti iktyonomi Timo Saarinen. Toimenkuvaan kuului isännöitsijän perustehtävien lisäksi myös kalastuksenvälön organisointi ja käytännön valvontatehtävät sekä hanketoiminnan kehittäminen ja koordinointi.

Kalastusalueen tilintarkastajana toimi HTM, JHT Teemu Peippo ja varalla HTM Ilkka Tähtinen.

Talous 31.12.2013 (31.12.2012)

Tuloslaskelma vuodelta 2013 näytti alijäämää 48 855,58 (-38 707,88 €) Oma pääoma 367 549,57 (394 411,46 €). Kalaveden hoitorahasto 407 993,40 (385 999,91 €)

Projektityöntekijät, harjoittelijat, työssäopijat ja työelämään tutustujat

Turun ammattikorkeakoulusta harjoittelijoina toimivat Anu-Emilia Niinikorpi, Juho Kytönen ja Ville Ojala. Kalatalous- ja ympäristöopistosta työssäoppijain toimivat Santeri Laine ja Janne Vuohijoki.

Kokoukset

Kalastusalueen vuosikokous pidettiin 26.11.2013 Turussa, Ruissalon kasvitieteellisen puutarhan seminaarisalissa. Perinteinen kalastusalueen tunnustus-palkinto myönnettiin Saaristomeren ammattikalastajat ry:n sihteerille Heikki Jalakselle.

Osanottajia kokouksessa oli 28 henkilöä edustaen yhteensä 20 vesialuetta ja neljää yhdistystä. Kalastusalueen hallitus kokoontui vuonna 2013 yhteensä viisi kertaa.

Hanketoiminta

Kuhaseminaari 12.3.2013 Taivassalo. Seminaarista haettiin suuntaviivoja kuhankalastukseen vaikuttavien viranomais- ja kalastusaluepäätösten tueksi. Osanottajia oli yhteensä 39, jotka edustivat ammatti- ja kotitarvekalastajia, RKTL:ta, neuvontajajärjestöjä ja kalakauppaa. Tilaisuus oli kaikille avoin. Hankehakemus käsiteltiin ja esitettiin rahoitettavaksi Vakka-Suomen kalastuspuisto –kalatalousryhmän kokouksessa 13.11.2012 ja Varsinais-Suomen ELY –keskus myönsi kalastusalueelle avustuksen tilaisuuden järjestämiseksi. Hankkeen loppuraportti löytyy kalastusalueen kotisivuilta.

Merimetson ravinnon ja kalakantavaikutusten tutkimus Vakka-Suomen Kalastuspuiston alueella 2013.

Hankkeen tavoitteena on tuntea merimetsojen ravinnonvalintaa Suomen rannikon oloissa nykyistä paremmin ja pystyä arvioimaan luotettavasti merimetson vaikutus arvokalakantojen (ahven, kuha, siika) kalastettavissa olevaan määrään Varsinais-Suomen rannikolla.

Seurattavat koloniat ovat Kustavin Kluppi ja Uudenkaupungin Urpoinen. Vertailuaineistoa kerätään lisäksi Paraisten Äggskäristä ja Mäsgrundetista sekä Turun Äijäkarilta. Pesimäkaudella kerätään tuoreoksennuksia ja syksyllä merimetsojen levähdysluodoilta oksennuspalloaineistoa mm. Mynälähdeltä. Lisäksi analysoidaan ammuttujen merimetsojen vatsojen sisältö ja kerätään ammutuista linnuista näytteet rasvahappoanalyysejä varten. Näytteistä tunnistetaan syödyt kalalajit ja määritetään syötyjen kalojen pituudet ja painot. Hanke päättyy 31.12.2014.

Alin sallittu solmuväli kuhan verkkokalastuksessa voimassa 31.12.2015 asti

Airiston - Velkuan kalastusalueella kuhan verkkokalastuksessa käytettävien verkkojen pienin sallittu solmuväli on 43 mm 31.12.2015 asti.

Lisäksi Askaisten Tuomonluotojen ja Loukkeenkarin vesialueille on annettu ajallinen ja alueellinen kalastusrajoitussuositus kuhan kutuajaksi toukokuun puolivälistä heinäkuun puoliväliin.

Siiankasvatus ja istutukset

Rymättylässä ja Velkualla kasvatettiin pääosin merikutuisia siikoja merialtaissa jo seitsemäntenä perättäisenä vuotena.

Kesänvanhat poikaset vapautettiin istutuspaikkoihinsa lokakuussa Velkuan Talosmerelle noin 5 000 kpl (Raimo Lehtimaa ja Mari-Milla Aura) ja Rymättylän Heinäisiin 12 781 kpl (Antero Eloranta). Rymättylässä kasvatetut siiat myytiin velvoiteistutuksiin (V-S ELY).

Marraskuussa kerättiin merikutuisen siian mätiä Rymättylän merialueelta. Antero Elorannan rysästä pyydyt ja verkkoaltaihin kerätyt siikaemot lypsettiin ammattiopisto Livian opiskelijavoimin. Mätiä ei saatu Rymättylästä riittävästi ja määrää täydennettiin ammattiopisto Livian emokalojen mädillä. Nämä emokalot ovat peräisin vuonna 2010 Rymättylässä lypsetystä mädistä. Hedelmöitettyä mätiä toimitettiin yhteensä lähes 30 litraa Pyhämaan hautomoon. Keväällä kuoriutuvat poikaset sijoitetaan starttiruokinnan jälkeen jatkokasvatukseen Airiston-Velkuan kalastusalueen merialtaisiin.

Taulukko 1. Airiston-Velkuan kalastusalueen tekemät kalaistutukset vuonna 2013.

Laji	Ikä	Määrä kpl
Made	vastakuoriutunut	3 500 000
Saaristosiiika	kesänvanha	14 281
Vaellussiiika	kesänvanha	3 500
Meritaimen	vastakuoriutunut	37 000
Meritaimen	2-v	2 200

Kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma

Päivitetty, kalastuslain kokonaisuudistuksen tavoitteita huomioiva kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma hyväksyttiin vuosikokouksessa. Suunnitelma on kokonaisuudessaan luettavissa kalastusalueen verkkosivuilta www.airistovelkua.fi sekä tilattavissa kalastusalueen toimistolta.

Merimetsojen häirintä

Myöhäisen jäiden lähdön takia päästiin vesille ja häirintätoimiin vasta 2.5.2013. Kumpelkarilla, Siestenkarilla ja Iso-Mustiletolla oli ensimmäiset munat pesissä ja häirintätoimista luovuttiin lupaehtojen mukaisesti Toukokuun puolessa välissä oli Kumpelkarin ja Siestenkarin länsipuolella, Mäntykareilla pesintäyrityksiä. Nämä estettiin pelätinvirityksin. Samoihin aikoihin havaittiin Rouhunaukon pohjoispäässä, Korkianluodonkarilla merkkejä pesintäyrityksistä vuoden 2012 tapaan. Tilannetta seurattiin ja häirintätoimiin ei tarvinnut ryhtyä. Todennäköisesti nuoret yksilöt vasta harjoittelivat pesien rakentamista.

Korkianluodonkarin eteläpuolella Rahkionhohteella havaittiin ja estettiin pesintäyritykset takkivirityksellä.

Haalaripelättimillä estettiin pesintäyritykset myös Kalmanhohteella ja Aukkoletolla.

Pesien lukumäärä 2013 (vuoden 2012 pesien lukumäärä suluissa): Siestenkarin-Kumpelkarin kolonia 477 (344) pesää. Iso-Mustiletto 189 (85) pesää. Pesiä yhteensä 706 (474).

Häirintäalueen ulkopuolella (Ruissalon pohjoispuolella) Äijäkarilla oli 40 (45) pesää.

Suomen merialueilla merimetsojen pesiä laskettiin kesällä 2013 yhteensä 18 580, mikä on kahdeksan prosenttia enemmän kuin edellisessä.

Hyljetilanne

Itämeren alueen hallilaskennoissa tavattiin keväällä 2013 lähes 30 000 hallia. Laskenta-ajan sääolosuhteet olivat vaihtelevia, mikä saattoi osaltaan vaikuttaa laskentatulokseen. Suomen alueen laskennoista vastasi Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos.

Suomen Lounissaariston lentolaskennoissa havaittiin 9 021 (7 969 vuonna 2012) harmaahyljettä. Tämä on 80 prosenttia koko Suomen hallikannasta laskentahetkellä. Hylkeet aiheuttavat merkittäviä pyydysvahinkoja ja saalismenetyksiä kalastusalueen vesillä. Vesialueen omistajia kehoitetaan myöntämään luvat vesialueilleen mahdollisesti haettavaan metsästyslupiin. Aktiivisuutta tarvitaan ammattikalastajilta, metsästäjiltä ja vesialueenomistajilta.

Suomen Riistakeskus Varsinais-Suomi myönsi koko alueelleen yhteensä 145 hylkeenmetsästyslupaa kaudelle 2012 - 2013, joista käytettiin 44 kpl. Hylkeenmetsästys on sallittua ainoastaan Suomen riistakeskuksen luvalla.

Kalastuslupien myynti vuonna 2013 (v. 2012)

Airiston yhtenäislupa-alue päivitettiin vuonna 2013. Lupa-alue ulottuu nyt Etelä-Airiston Kirveskarilta Naantalin Ukko-Pekan sillalle asti. Kesäkuusta alkaen lupamyynnistä vastasi Kalakortti.com. Tämän kautta välitettiin yhteensä 133 lupaa. Kalastusalueen verkkosivujen ja toimiston kautta välitettiin lisäksi 21 lupaa. Airiston

yhtenäislupamyynti vuonna 2013 oli yhteensä 1 006 € (54 kpl / 1 065 €) ja Pohjankylän yhtenäiskalastuslupa-alueelle 57 kpl / 1 285 € (67 kpl / 1 448 €).

Kalastusalueen toiminta-avustus vuonna 2013 (v. 2012)

Varsinais.Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut myönsi määrärahaa kalastusaluetoimintaan vuonna 2013 17 808 € (17 808 €)

Omistaja- ja viehekorvaukset vuonna 2013 (v. 2012)

Varsinais.Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut tilitti vesialueen omistajille tuloutettavia kalastuksenhoitomaksuvaroja vuodelta 2013 yhteensä 18 466 € (18 501 €).

Vesialueiden omistajille tuloutettavia viehekalastusmaksuvaroja tilitettiin ELY:stä vuodelta 2012 yhteensä 44 740 € (42 551 €).

Seuraavat vesialueen omistajat ovat osallistuneet kalavesienhoitoon antamalla valtakirjan omistaja- tai viehekorvaustuloistaan tai ohjanneet muita varoja kalastusalueelle:

Aalto Ilmo ym.	Laaksonen Matti	Pulli Raimo
Aaltonen Janne	Laine Kauko	Pursimo Eero ja Esa
Agge Kristiina	Laine Matti	Pöllänen Juha
Aitsaaren ok	Lapilan ok	Raita Leena
Ajolan ok	Lappalainen Antero	Ranki Toive
Artukan ok	Lehtisen ok	Rannikko Aila
Arvonen Teppo ja Leena	Lehto Eino	Raumaharju-Uotila Ulla
Dahl Timo ja Birgitta	Lehtonen Marita	Rautvuoren ok
Fortum Oyj	Lemon ok	Rouhun ok
Foudila-Koverin ok	Lempisaaren ok	Ruotsalaisen ok
Hakalan ok	Leppämaa Veikko	Sannaisten ok
Haukan ok	Liianmaan ok	Saarinen Ari
Heinäisten ok	Lindström Rauno ja Teijo	Saarni Antti
Heikkinen Kalevi	Luotonen Toivo kp.	Saarni Marita
Henttula Heikki	Manila-Keskitalo ok	Salavaisten ok
Höyttisten ok	Meinikkalan ok	Salminen Mauri ym.
Ilmanen Rami	Naantalinn kaupunki	Scheinin Mika ja Martin
Isojärvi Jaakko	Naantalinn srk	Siltavuori Juha ja Sannamari
Iso-Suinin ok	Nummela Maritta	Säteri Antti
Kaarinnan kaupunki	Nurkkala Brita	Tiurlan ok
Kainun ok	Nurmio Heikki	Toivasten ok
Kaistarniemen ok	Okalan ok	Toivonen Anja
Kaitaniemi Hanna	Orre Oili ja Arto	Tuomalan ok
Kajander Yrjö	Paavaistenkarin ok	Turun Urheilukalastajat ry
Kantonen Kari	Paavanen Pertti	Tuuli Auvo prk
Katvesoja Terhi	Palsalan ok	Uudenkylän ok
Kettumaan ok	Pankasalmi Jukka	Vainio Matti
Korpikoski Heidi	Papinoja Hannu	Valtonen Lasse
Koskelainen Jarmo	Peltonen Sirkka-Liisa	Vanhakylän ok
Kultarannan ok	Pietilä Erkki ja Harri	Vartiala Helvi
Kuustonselän ok	Pihlasto Kaarlo	Vaurio Jukka
Kyllönen Seppo	Piironen Esa	Vesa Reino
Kärmäläisen ok	Pohjankylän ok	Viljanen Aune
Laakio Tiina	Puikkonen Milla ym	von Haartman Jan

Kalastusalueen toimesta tehty kalastuksenvalvonta

Uusi lainsäädäntö koskien kalanpyydysten merkintää ja kalastuksenvalvojan koulutusvaatimuksia astui voimaan 4.4.2012. Kalastuksenvalvojan kokeen järjestää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Kokeen suorittaneita ja kalastusalueen nimeämiä valvojia ovat Timo Saarinen, Mika Sälve, Rauno Teitti, Jarmo Rakkolainen, Janne Antila, Heikki Havia ja Jani Pyysing.

Janne Antila suoritti tehostettua valvontaa Velkuan vesillä touko-kesäkuussa. Tarkastuksia kirjattiin seuraavasti: verkkojadat 97 kpl, katiskat 16 kpl, rysät 1 kpl, viehekalastajat 28 kpl. Merkillepantavaa oli mereen jätetyt 47 kpl kanisteria tms. ilman pyydystä. Ainakin osalla näistä lienee merkitty pinnan läheisyydessä olevia kiviä. Kaikilla tarkastetuilla viehekalastajilla olivat luvat kunnossa. Kalastusalueen muiden valvojien toimesta

kalastuksenhoitomaksu ja viehekalastuslupa tarkastettiin yhteensä 25 henkilöltä. Näyttömääräyksiä kirjoitettiin 1 kpl. Lisäksi tarkastettiin kymmenittäin verkkojen merkintöjä.

Toimitsijatehtävät

Kalastusalueen isännöitsijä hoitaa Kuivan Kaltsaaren osakaskunnan ja Hanganperän-Riiaisten osakaskunnan toimitsijan tehtäviä.

Muistutukset, lausunnot ja valitukset

Kalastusalue otti toimintavuonna kantaa:

28.01. Kommentit vesienhoidon toimenpiteiden ohjeistusehdotuksista, ELY

31.05. Muistutus Biovakka Suomi Oy ympäristölupahakemus, AVI

29.07. Valitus Etelä-Suomen aluehallintoviraston lupapäätöksestä:

- 1) Pansion roro-laiturin ja satamakentän rakentaminen, sataman edustan ruoppaus, ruoppausmassojen läjittäminen Rajakarlin merialueelle ja töiden aloittaminen ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuleamista sekä 2) pilaantuneiden ruoppausmassojen hyödyntäminen satamarakenteissa sekä päätöksen täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta, Vaasan hallinto-oikeus

11.11. Kraftnät Åland Ab vesitalousluvan n:o 98/2012/2 ja lupahakemuksen muuttamista koskevan hakemuksen johdosta lausuma aluehallintovirastolle neuvottelujen tuloksena.

18.11. Valitus Etelä-Suomen aluehallintoviraston 17.10.2013 antamasta päätöksestä nro 201/2013/1 (Biovakka Suomi Oy ympäristölupa), Vaasan hallinto-oikeus

17.12. Lausunto / Biovakka Suomi Oy, Ympäristönsuojelulain 101 §:n mukainen hakemus biokaasulaitoksen muutetun toiminnan (jäteveden johtamisen) aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta ympäristölupapäätöstä (Nro 201/2013/1) noudattaen, AVI

20.12. Lausunto kalastusopaslupaa koskevassa valitusasiassa, Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta

Tiedotus

Airiston-Velkuan kalastusalue oli esillä ainakin seuraavissa tiedotusvälineissä 2013:

12.03. Taivassalossa kuha ui seminaariin, Turun Sanomat

13.03. Kuhan alamitan kasvattaminen veisi puolet kalastajan tilipussista, Turun Radio Yle

14.03. Mitä silmäkoon nosto tekisi kuhalle ja kalastajalle? Vakka-Suomen Sanomat

14.03. Tiedemies: Kuhan alamitan nosto toisi Saaristomerelle Pietarin kalansaaliita, Turun Radio Yle

04.04. Kuhan verkkokalastus puhuttaa, Vakka-Suomen Sanomat

12.04. Molskis! sanoi taimen / Istutus: Rymättylän ja Merimaskun vedet saivat taas lisää taimenia, Rannikkoseutu

18.04. Naantalissa istutettiin meritaimenia Särkängsalmen kalasatamaan, Kaupunkiutiset

19.04. Ruotsin merimetsojahdin pelätään kasvattavan kantaa Suomen puolella, Turun Sanomat

24.04. Merimetsojen torjunta vaikeaa, Maaseudun Tulevaisuus

07.05. Merimetsojen metsästys syytä sallia, Uudenkaupungin Sanomat pääkirjoitus

23.05. Silakkaherkuja taas tarjolla Teersalon rannassa, Vakka-Suomen Sanomat

25.05. Viimeinen mohikaani, ammattikalastus sinnittelee yhä Saaristomerellä, Aamuset

11.06. Istutuksista hyviä kokemuksia, Rannikkoseutu

23.08. Merimetsojen kanta vahvistuu, Rannikkoseutu

01.07. Turun satama sai luvan läjittää ruoppausmassan Rajakarille, Turun Sanomat

09.10. Merellä kasvatetun siian istutus onnistuu, Kansan Uutiset

11.10. Siianpoikasia mereen, Rannikkoseutu

24.10. Airiston-Velkuan kalastusalueen siiankasvatus onnistui, Kaupunkiutiset

24.10. Vakka-Suomessa tarjolla aitoa kotimaista kalaa, Vakka-Suomen Sanomat

Muu toiminta

Airiston-Velkuan kalastusalueen edustus oli mukana vuonna 2013:

08.01. Turun kaupungin yleiskalastusluvan päivitys, palaveri

16.01. Raisioagro tuottajaristeily (kalankasvatus)

18.01. Saaristomeren kalatalousohjelma, työryhmäkokouksia

24.01. Kalavesien hoitosuunnittelu 2013, ELY palaveri

24.01. Kalastusrikkomus asian käsittely, V-S käräjäoikeus

31.01. Kalastusopas palaveri, ELY

05.02. VELHO -hankepalaveri

11.02. Valtakunnalliset kalastusaluepäivät, KKL

26.02. Kraftnät Åland Ab merikaapelihanke, kokouksia

26.02. Aurajoen alkulähteillä –hanke ohjausryhmän kokouksia
12.03. Kuhaseminaari, Taivassalo
14.03. Kalastusaluepäivät V-S ELY
21.03. Kalanpyydysten merkintä, tiedotustilaisuus Kakskertatalo, Turku
02.04. Kalastus, merimetso, hylje -alustus Meri-Naantalin rotaryklubin kokous
11.04. L-S Kalatalouskeskus kevätkokous
02.05. Vapaa-ajankalastaja ryhmäkuvassa –hanke ohjausryhmän kokouksia
07.05. Ajankohtaista kalastusalueelta, esitelmä Naantalin matkailuoppaille
21.05. Kestävät hankinnat –hanke, ohjausryhmän kokouksia
25.05. Rysän päällä Velkuassa, tapahtuma
30.09. Taattistenjärvi –hankepalaveri, Naantali
21.11. Kalatalousviranomaisen koulutusristeily
02.12. L-S Kalatalouskeskus syyskokous
03.12. Merimetsoneuvottelukunnan kokous

Kaikkiin vesialueen omistajien ja sidosryhmien kyselyihin, yhteydenottoihin ja avunpyyntöihin pyrittiin vastaamaan käytettävissä olevien resurssien mukaisesti.

Kalastusalueen kotisivut toimivat osoitteessa www.airistovelkua.fi. Kalastusalueella on myös aktiivisesti päivitettävät Facebook sivut.